

Posudek vedoucí závěrečné práce

Vedoucí závěrečné práce: PhDr. Leonora Kitzbergerová, PhD.

Oponent závěrečné práce: Mgr. Zuzana Fišerová, PhD.

Autor závěrečné práce: Tereza Malá

Obor: Pedagogika – Výtvarná výchova se zaměřením na vzdělávání

Akademický rok: 2023–2024

Název práce: Uplatňování subjektivity ve výtvarné výchově u žáků základní školy

Obsah a cíl práce:

Autorka se v bakalářské práci zabývá jednou ze tří základních složek učiva výtvarné výchovy, kterou je uplatňování subjektivity. Na základě spíše komorního výzkumu se věnuje její realizaci v podmínkách běžné mimopražské základní školy a nabízí seznámení s myšlenkami a postoji několika žáků a jejich vyučujících.

Mimoděk se obrací pozornost čtenáře k úvahám o tom, že stále není jasné, jaký dokument bude utvářet budoucí výtvarnou výchovu, pokud bude opuštěn propracovaný a roky praxe vyzkoušený RVP ZV, na jehož základě si můžeme klást a zodpovídat otázky prezentované v této bakalářské práci. A zda vůbec v budoucnu budeme mít motivaci podobná dílčí témata otevírat.

Struktura práce (členění kapitol, logická provázanost)

Obsah kapitol je logicky řazen ve vyvážených vztazích od základního vhledu do problematiky subjektivity jako významného pojmu teorie výtvarné výchovy přes realizované dotazování a jeho výsledky k návrhu didaktického projektu.

Věcné zpracování (teoretické a metodologické zakotvení, náročnost tématu, inovativnost, přínos práce, formulace závěrů)

Autorka pracuje s poměrně bohatou škálou zdrojů různého stáří a poměrně zdařile propojuje získané teoretické poznatky s vlastní zkušeností a vlastním názorem i s výsledky provedeného výzkumu. Vyhledává funkční definice subjektivity a nalézá k nim jejich praktické, realizované dílčí podoby. Je dobré, že se neomezuje pouze na emoční obsahy subjektivity, jak je běžné v školních podmínkách, ale představuje ji jako za základní podmínku svobodné tvorby, s níž by měli dospívající nezbytně učinit zkušenost. Je zřejmé, že autorka o přečteném uvažuje a směřuje k osobitému pojetí teoretické výbavy budoucí výtvarné pedagožky.

Provedený výzkum je opravdu komorního rozsahu, můžeme jej považovat spíše za zdařile a citlivě provedenou sondu. Vzhledem k této skutečnosti je ukázka kódování spíše prezentací pochopení principu než postupem, který by vedl k hlubší analýze získaných výpovědí.

Celkový dojem z textu je příznivý, prozrazuje hluboký zájem autorky o téma i dobré podmínky ve škole a otevřené vztahy mezi účastníky sondy.

Autorská část/Didaktická část Didaktická část tvoří jednoznačně silnou stránku bakalářské práce Terezy Malé. Návrh dlouhodobého projektu zaměřeného na formulaci individuální vizuální výpovědi respektuje osobnost žáků a poskytuje jim maximální svobodu vyjádření i dostatek motivujících podnětů a vedlejších zdrojů a situací. Mohli bychom debatovat o tom, zda výchozí díla by neměla být současnější, ale pokud máme respektovat obvyklou obeznámenost žáků devátých tříd s díly výtvarného umění, jsou zvolení autoři i jejich vybraná díla sázkou na jistotu. Didaktický záměr projektu a jeho dlouhodobé působení poskytuje dostatek času na promýšlení i na probíhající mimoděčné dospívání žáků devátých tříd. Tím významně přesahuje obvyklý záběr výtvarných

PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Katedra výtvarné výchovy
Univerzita Karlova

projektů především směrem k sebereflexi a sebehodnocení žáků, nejen ve vztahu k vytvářenému dílu, ale především v postupně objevovaném vztahu k sobě jako autonomnímu a plnoprávnému autorovi.

Správnost citace a odkazů na literaturu Literatura je citována převážně v souladu s použitou citační normou. V seznamu literatury jsou bohužel chyby jako záměny příjmení a křestního jména autorů.

Grafické, formální a jazykové zpracování Odpovídá zaměření práce, místy je patrné vyrovnávání autorky s dikcí různorodých zdrojů. Text obsahuje místy častější chyby v pravopisu a interpunkci.

Nemile působí nesprávná slovesná vazba: parafráze na dílo,

neobratně zvolené názvy účastníků výzkumné sondy využívající pouze generická maskulina: učitel, žák.

Není nutné vkládat texty, které jsou v přílohách, také do hlavního textu.

Práci doporučuji k obhajobě.

Datum

V Praze 28. 8. 2024

Podpis

Leonora Kitzbergerová